

Βρυξέλλες, 16.11.2016
COM(2016) 732 final

**ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ, ΤΟ
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ**

Δεύτερη έκθεση προόδου για μια αποτελεσματική και πραγματική Ένωση Ασφάλειας

I. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η παρούσα έκθεση είναι η δεύτερη μηνιαία έκθεση σχετικά με την επιτελούμενη πρόοδο προς μια αποτελεσματική και πραγματική Ένωση Ασφάλειας και καλύπτει τις εξελίξεις σε δύο βασικούς πυλώνες: στην καταπολέμηση της τρομοκρατίας και του οργανωμένου εγκλήματος, καθώς και των μέσων που τα στηρίζουν· και στην ενίσχυση της άμυνάς μας και την οικοδόμηση ανθεκτικότητας έναντι αυτών των απειλών. Η πρώτη έκθεση προόδου, η οποία εκδόθηκε στις 12 Οκτωβρίου 2016¹, κάλυπτε την περίοδο από τον Απρίλιο έως τον Οκτώβριο του 2016: στην παρούσα ανακοίνωση εξετάζεται η πρόοδος που έχει σημειωθεί έκτοτε και περιλαμβάνονται προβλέψεις για τον Δεκέμβριο του 2016.

Ένα έτος μετά τις επιθέσεις στο Παρίσι, κατά τις οποίες χρησιμοποιήθηκαν επανενεργοποιημένα στρατιωτικά όπλα με καταστροφικές συνέπειες, οι διαπραγματεύσεις σχετικά με την πρόταση αναθεώρησης της οδηγίας για τα πυροβόλα όπλα, την οποία υπέβαλε η Επιτροπή στις 18 Νοεμβρίου 2015, εξακολουθούν να βρίσκονται σε αδιέξοδο λόγω προσπαθειών αποδυνάμωσης των προτάσεων. Είναι πλέον καιρός να ολοκληρωθούν οι εργασίες πριν από το τέλος του τρέχοντος μηνός, προκειμένου να τιμήσουμε τη μνήμη των θυμάτων του Παρισιού και να ανταποκριθούμε επίσης στη θεμιτή προσδοκία των πολιτών μας να μην βρίσκονται όπλα που προορίζονται για στρατιωτική χρήση σε χέρια ιδιωτών. Επιπλέον, πρέπει επείγοντως να ολοκληρωθούν οι διαπραγματεύσεις σχετικά με την οδηγία για την καταπολέμηση της τρομοκρατίας, η οποία αποσκοπεί στην ποινικοποίηση της τρομοκρατίας και της παροχής στήριξης στην τρομοκρατία σε ολόκληρη την Ένωση, καθώς και σχετικά με την τροποποίηση του κώδικα συνόρων του Σένγκεν, προκειμένου να διευκολυνθεί η αντιμετώπιση των τρομοκρατών μαχητών που επιστρέφουν μέσω της καθιέρωσης συστηματικών ελέγχων όλων των ατόμων που διέρχονται από τα εξωτερικά σύνορα.

Σύμφωνα με την προτεραιότητα που υπογραμμίζεται στην ομιλία του προέδρου Juncker για την κατάσταση της Ένωσης το 2016, και όπως αναλύεται στην ανακοίνωση της Επιτροπής, της 14ης Σεπτεμβρίου 2016, για την ενίσχυση της ασφάλειας σε έναν κόσμο σε διαρκή κίνηση², η Επιτροπή προωθεί και άλλα σημαντικά μέτρα για τον αποκλεισμό της πρόσβασης των τρομοκρατών μέσω της υποβολής προτάσεων για την ενίσχυση των συνόρων. Μεταξύ αυτών περιλαμβάνεται η άμεση υποβολή πρότασης για τη θέσπιση συστήματος πληροφοριών και άδειας ταξιδιού της ΕΕ (ETIAS), προκειμένου να καταστεί δυνατή η διενέργεια εκ των προτέρων ελέγχων σε υπηκόους τρίτων χωρών που δεν υπόκεινται σε υποχρέωση θεώρησης για να ταξιδέψουν προς την Ένωση, καθώς και η λήψη των αναγκαίων επιχειρησιακών μέτρων για την ενίσχυση των ελέγχων στα εξωτερικά σύνορα κατόπιν της έναρξης λειτουργίας της Ευρωπαϊκής Συνοριοφυλακής και Ακτοφυλακής. Επιπλέον, η Επιτροπή έχει εντείνει περαιτέρω τις εργασίες της για την καταπολέμηση της ριζοσπαστικοποίησης μέσω της ενίσχυσης του δικτύου ευαισθητοποίησης σχετικά με τη ριζοσπαστικοποίηση, προκειμένου να πάψουν τα νεαρά και ευάλωτα άτομα να πέφτουν θύματα των υπεύθυνων στρατολόγησης τρομοκρατών και της τρομοκρατικής προπαγάνδας. Η έκθεση του Δεκεμβρίου θα συνοδευτεί από τις τελικές προτάσεις στο πλαίσιο του σχεδίου δράσης για την καταπολέμηση της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, το οποίο έχει ως στόχο τη διακοπή της πρόσβασης των τρομοκρατών σε χρηματοδοτικά μέσα μέσω της υποβολής προτάσεων για

¹ Ανακοίνωση COM(2016) 670 final, της 12ης Οκτωβρίου 2016, Πρώτη έκθεση προόδου για μια αποτελεσματική και πραγματική Ένωση Ασφάλειας.

² Ανακοίνωση COM(2016) 602 final, της 14ης Σεπτεμβρίου 2016, Ενίσχυση της ασφάλειας σε έναν κόσμο σε διαρκή κίνηση: βελτιωμένη ανταλλαγή πληροφοριών για την καταπολέμηση της τρομοκρατίας και ισχυρότερα εξωτερικά σύνορα.

την ποινικοποίηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες, την ενίσχυση της αμοιβαίας αναγνώρισης των αποφάσεων δέσμευσης και δήμευσης περιουσιακών στοιχείων, καθώς και μέσω πρότασης για την καταπολέμηση των παράνομων πληρωμών σε μετρητά.

II. ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΗΣ ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗΣ ΤΗΣ ΤΡΟΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΚΑΙ ΤΟΥ ΟΡΓΑΝΩΜΕΝΟΥ ΕΓΚΛΗΜΑΤΟΣ, ΚΑΘΩΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΜΕΣΩΝ ΣΤΗΡΙΞΗΣ ΤΟΥΣ

α) Νομικό πλαίσιο για την καταπολέμηση της τρομοκρατίας και τον περιορισμό της πρόσβασης σε χρηματοδότηση και πυροβόλα όπλα

Με αφορμή την επέτειο των επιθέσεων που σημειώθηκαν στο Παρίσι στις 13 Νοεμβρίου 2015, η ΕΕ πρέπει επείγοντως να ενισχύσει το νομικό πλαίσιο³ και την ικανότητά της όσον αφορά την καταπολέμηση της τρομοκρατίας και των μέσων στήριξής της. Οι συννομοθέτες πρέπει να καταλήξουν άμεσα, έως τα τέλη Νοεμβρίου, σε συμφωνία επί της πρότασης **οδηγίας για την καταπολέμηση της τρομοκρατίας** προκειμένου να θεμελιωθούν ως ποινικά αδικήματα σε ολόκληρη την Ένωση η τρομοκρατία, οι μετακινήσεις τρομοκρατών και η παροχή βοήθειας και στήριξης σε τρομοκράτες, καθώς και να αντιμετωπιστούν οι ανάγκες των θυμάτων της τρομοκρατίας.

Έπειτα από δύο συνεδριάσεις τριμερούς διαλόγου, οι συννομοθέτες εξακολουθούν να μην μπορούν να καταλήξουν σε συμφωνία επί της αναθεώρησης της **οδηγίας για τα πυροβόλα όπλα**. Πρέπει να αρθεί το αδιέξοδο στις διαπραγματεύσεις αυτές προκειμένου να απομακρυνθούν από τους δρόμους τα όπλα στρατιωτικής χρήσης, συμπεριλαμβανομένων όσων μετατρέπονται σε ημιαυτόματα όπλα. Η θέση της Επιτροπής είναι σαφής: θα πρέπει να απαγορευτεί η χρήση ημιαυτόματων όπλων που προέρχονται από την «οικογένεια Kalashnikov AK 47» και από την «οικογένεια AR 15» από πολίτες, δεδομένου ότι τα όπλα αυτά έχουν σχεδιαστεί για στρατιωτική χρήση. Τα μεγέθη των αποθηκών φυσιγγίων για τα βραχεία και τα μακρύκαννα πυροβόλα όπλα θα πρέπει να περιορίζονται στα 10 φυσίγγια και να υπόκεινται σε έγκριση και αυστηρούς ελέγχους, ενώ τυχόν παρέκκλιση θα πρέπει να είναι αυστηρά περιορισμένη και ελεγχόμενη. Οι πολίτες της ΕΕ αναμένουν την επίτευξη ταχείας προόδου στον τομέα αυτό προκειμένου να διασφαλιστεί η προστασία τους· ως εκ τούτου, πρέπει να καταλήξουμε σε συμφωνία πριν από το τέλος του 2016 σχετικά με τη συγκεκριμένη βασική νομοθετική πράξη. Παράλληλα, η Επιτροπή θα δώσει νέα ώθηση στην καταπολέμηση του παράνομου εμπορίου πυροβόλων όπλων, μεταξύ άλλων και στο πλαίσιο της διάσκεψης των Υπουργών Δικαιοσύνης και Εσωτερικών Υποθέσεων ΕΕ-Δυτικών Βαλκανίων που θα πραγματοποιηθεί στις 15-16 Δεκεμβρίου.

Προκειμένου να διακοπεί η πρόσβαση των τρομοκρατών σε κεφάλαια, το Συμβούλιο έχει εκδώσει τις αναγκαίες πράξεις για την κατάρτιση αυτόνομων καταλόγων της ΕΕ κατά της Αλ Κάιντα και του ISIL/Da'esh.

β) Πρόληψη και καταπολέμηση της ριζοσπαστικοποίησης

Η πρόληψη της ριζοσπαστικοποίησης αποτελεί βασικό στοιχείο της προσέγγισης της ΕΕ για την καταπολέμηση της τρομοκρατίας: χρήση «ήπιων» μέσων για την επίτευξη απτών αποτελεσμάτων. Οι υπεύθυνοι στρατολόγησης τρομοκρατών στοχεύουν τους νέους και τις ευάλωτες ομάδες, εκμεταλλευόμενοι τα αισθήματα αποκλεισμού, απομόνωσης και δυσαρέσκειας. Πρέπει να στοχεύσουμε τα ίδια άτομα μέσω της υλοποίησης έργων σε τοπική

³ Ειδικότερα, επί των προτάσεων οδηγίας της Επιτροπής για την καταπολέμηση της τρομοκρατίας, COM(2015) 625 final, και για την τροποποίηση της οδηγίας 91/477/ΕΟΚ του Συμβουλίου σχετικά με τον έλεγχο της απόκτησης και της κατοχής όπλων, COM(2015) 750 final.

βάση και σε επίπεδο κοινότητας, ώστε να τους προσφέρουμε μια εναλλακτική και καλύτερη οδό. Για τον λόγο αυτό, η Επιτροπή δημιούργησε και στηρίζει το δίκτυο ευαισθητοποίησης σχετικά με τη ριζοσπαστικοποίηση (RAN) στο πλαίσιο του οποίου διασφαλίζεται η επαφή μεταξύ τοπικών παραγόντων και η ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών όσον αφορά επιτυχείς τρόπους καταπολέμησης της ριζοσπαστικοποίησης. Στις 9 Νοεμβρίου 2016 η **διάσκεψη υψηλού επιπέδου του δικτύου ευαισθητοποίησης σχετικά με τη ριζοσπαστικοποίηση (RAN)** εγκαινίασε τη νέα πλατφόρμα «RAN Young» για την ενίσχυση της θέσης των νέων προκειμένου να αναλάβουν ενεργό ρόλο στην πρόληψη της ριζοσπαστικοποίησης μιας σημαντικής ομάδας-στόχου των υπεύθυνων στρατολόγησης τρομοκρατών. Η Επιτροπή παρουσίασε επίσης το «αποθετήριο προληπτικών στρατηγικών, προσεγγίσεων και πολιτικών στα κράτη μέλη», το οποίο υποστηρίζεται από ένα νέο δίκτυο σημείων επαφής, με στόχο να διασφαλιστεί η αποτελεσματική ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών σε ολόκληρη την ΕΕ. Επιπλέον, το δίκτυο ευαισθητοποίησης σχετικά με τη ριζοσπαστικοποίηση δημοσίευσε έναν ολοκληρωμένο οδηγό προγραμμάτων κατάρτισης για αστυνομικούς στην Ευρώπη, τα οποία καλύπτουν διάφορες πτυχές της ριζοσπαστικοποίησης. Ξεκίνησαν εργασίες για την κατάρτιση καταλόγου σημείων ελέγχου σχετικά με τα μέτρα που πρέπει να λαμβάνουν τα κράτη μέλη όταν εντοπίζουν αλλοδαπούς τρομοκράτες μαχητές που επιστρέφουν.

Η πρόληψη της ριζοσπαστικοποίησης περιλαμβάνει επίσης τη διακοπή της πρόσβασης των τρομοκρατών στους διαύλους διαδικτυακής προπαγάνδας τους οποίους χρησιμοποιούν για να μεταδίδουν το μήνυμά τους. Στις 8 Δεκεμβρίου η Επιτροπή θα φιλοξενήσει το δεύτερο φόρουμ της ΕΕ για το διαδίκτυο, στο οποίο θα συμμετάσχουν η Επιτροπή, τα κράτη μέλη, η Ευρωπαϊκή και σημαντικές εταιρείες του διαδικτύου. Στόχος της συνεδρίασης είναι να δημιουργηθεί μια νέα κοινή πλατφόρμα αναφοράς για την ταχύτερη αφαίρεση τρομοκρατικού περιεχομένου και να δρομολογηθεί ένα πρόγραμμα ενίσχυσης της κοινωνίας των πολιτών για την ισχυροποίηση των αντεπιχειρημάτων στη ρητορική των τρομοκρατών.

Επιπλέον, για την καταπολέμηση της ριζοσπαστικοποίησης η Επιτροπή χρησιμοποιεί και τους πόρους της για την εκπαίδευση και την έρευνα, όπως ορίζεται στην ανακοίνωση **για την πρόληψη της ριζοσπαστικοποίησης που οδηγεί σε βίαιο εξτρεμισμό**⁴. στο πλαίσιο αυτό περιλαμβάνονται τα εξής:

- **Πρόγραμμα Erasmus+** - το 2016 η Επιτροπή κινητοποίησε 200 εκατ. EUR για έργα εκπαίδευσης σε τοπικό επίπεδο με στόχο την προώθηση των κοινωνικών δεξιοτήτων και των δεξιοτήτων άσκησης της ιδιότητας του πολίτη, της απαγόρευσης των διακρίσεων, της κοινωνικής ένταξης, της κριτικής σκέψης και του γραμματισμού στα μέσα επικοινωνίας, καθώς και της διαπολιτισμικής κατανόησης. Επί του παρόντος υφίστανται περισσότερα από 300 **έργα για τη νεολαία** στον τομέα της μαθησιακής κινητικότητας τα οποία άπτονται, συγκεκριμένα, των πεδίων που συνδέονται με τη δήλωση του Παρισιού⁵, καθώς και περισσότερα από 1 700 έργα με αντικείμενο ευρύτερα θέματα που συνδέονται με τον διαπολιτισμικό διάλογο, την κοινωνική ένταξη και την αλληλεγγύη.
- **Χρηματοδότηση της έρευνας** επί των μηχανισμών που οδηγούν στη βίαιη ριζοσπαστικοποίηση με στόχο την πρόληψη, τον ταχύτερο εντοπισμό και την αντιμετώπιση μεμονωμένων ακραίων περιπτώσεων στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζοντας 2020».

⁴ COM(2016) 379 final.

⁵ Δήλωση του Παρισιού, της 17ης Μαρτίου 2015, σχετικά με την προώθηση της συμμετοχής των πολιτών στα κοινά και των κοινών αξιών της ελευθερίας, της ανεκτικότητας και της απαγόρευσης των διακρίσεων μέσω της εκπαίδευσης.

- Συνεχής χρηματοδότηση ύψους 100 εκατ. EUR για την προώθηση δραστηριοτήτων με στόχο την αντιμετώπιση του βίαιου εξτρεμισμού σε τρίτες χώρες.

γ) *Βελτίωση της επιχειρησιακής διασυννοριακής συνεργασίας με την υποστήριξη των οργανισμών της ΕΕ*

Οι οργανισμοί της ΕΕ διαδραματίζουν καίριο ρόλο στην εφαρμογή του θεματολογίου για την ασφάλεια. Η Επιτροπή τήρησε τη δέσμευσή της για ενίσχυση της **Ευρωπόλ** προτείνοντας την πρόσληψη 20 επιπλέον υπαλλήλων στο Ευρωπαϊκό Αντιτρομοκρατικό Κέντρο, προκειμένου να αυξηθεί η ικανότητά του να παρέχει στήριξη στα κράτη μέλη σε 24ωρη βάση και όλη την εβδομάδα σε περίπτωση σοβαρής τρομοκρατικής επίθεσης. Η εν λόγω προτεινόμενη ενίσχυση είναι συμπληρωματική προς την πρόσληψη 35 υπαλλήλων βάσει του διορθωτικού προϋπολογισμού της ΕΕ αριθ. 1/2016 που εγκρίθηκε από την αρμόδια για τον προϋπολογισμό αρχή στις 13 Απριλίου 2016⁶.

Σημαντικό ρόλο στην καταπολέμηση της τρομοκρατίας διαδραματίζει επίσης η **Eurojust**, λαμβανομένης υπόψη της κατάστασης που επικρατεί επί του παρόντος στο Ιράκ και στη Συρία και του αυξημένου κινδύνου που συνιστούν οι αλλοδαποί τρομοκράτες μαχητές που επιστρέφουν. Η Eurojust παρέχει ήδη συνδρομή στα κράτη μέλη σε περίπλοκες διασυννοριακές έρευνες και η Επιτροπή ενθαρρύνει τα κράτη μέλη να χρησιμοποιούν την Eurojust σε κοινές ομάδες έρευνας (ΚΟΕ) με στόχο την ενίσχυση της δικαστικής αντιμετώπισης των αλλοδαπών τρομοκρατών μαχητών. Στο πλαίσιο αυτό, τα κράτη μέλη πρέπει να λάβουν τα αναγκαία μέτρα ώστε να τηρήσουν την προθεσμία μεταφοράς της **ευρωπαϊκής εντολής έρευνας**⁷ στο εθνικό δίκαιο, η οποία έχει οριστεί για τις 22 Μαΐου 2017, καθώς με τον τρόπο αυτό θα διευκολυνθούν και θα επιταχυνθούν η συλλογή και η διαβίβαση αποδεικτικών στοιχείων.

III. ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΗΣ ΑΜΥΝΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΝΘΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΜΑΣ

α) *Βελτίωση της ανταλλαγής πληροφοριών*

Η αποτελεσματική και στοχευμένη ανταλλαγή πληροφοριών αποτελεί βασικό εργαλείο στην καταπολέμηση της τρομοκρατίας. Η Επιτροπή προωθεί ενεργά την εφαρμογή της **οδηγίας της ΕΕ σχετικά με τις καταστάσεις ονομάτων επιβατών (PNR)** προκειμένου να διασφαλιστεί ότι η εφαρμογή βρίσκεται σε ορθή πορεία για την τήρηση της προθεσμίας του Μαΐου του 2018. Η οδηγία επιβάλλει σε όλα τα κράτη μέλη την υποχρέωση όχι μόνο να συλλέγουν δεδομένα των επιβατών αεροπορικών εταιρειών, αλλά και να είναι σε θέση να επεξεργάζονται τα δεδομένα αυτά για τον εντοπισμό τυχόν μοτίβων και ανωμαλιών. Σε συνέχεια της τελευταίας έκθεσης προόδου, η Επιτροπή απέστειλε επιστολές σε έντεκα κράτη μέλη τα οποία δεν έχουν ξεκινήσει ακόμη εργασίες για την εφαρμογή της PNR προκειμένου να τους παράσχει περαιτέρω υποστήριξη στον τομέα αυτό. Η Επιτροπή θα υποβάλει σχέδιο εφαρμογής για τη βελτίωση της νομοθεσίας πριν από τα τέλη Νοεμβρίου 2016. Το εν λόγω σχέδιο εφαρμογής θα παράσχει καθοδήγηση στα κράτη μέλη προσδιορίζοντας ορόσημα σχετικά με τα βασικά στοιχεία που θα συμβάλουν στην καθιέρωση ενός συστήματος PNR και καθορίζοντας τα διάφορα είδη υποστήριξης (νομική, τεχνική και οικονομική) που παρέχει η Επιτροπή προκειμένου να διευκολύνει και να στηρίζει την έγκαιρη και αποτελεσματική εφαρμογή.

⁶ COM(2016) 679 final.

⁷ Οδηγία 2014/41/ΕΕ, της 3ης Απριλίου 2014, περί της ευρωπαϊκής εντολής έρευνας σε ποινικές υποθέσεις.

Η καταπολέμηση του διασυνοριακού εγκλήματος και της τρομοκρατίας προϋποθέτει την ύπαρξη διαύλων αποτελεσματικής συνεργασίας μεταξύ των διαφόρων αρχών επιβολής του νόμου. Στις μεθοριακές περιοχές, τα **κέντρα αστυνομικής και τελωνειακής συνεργασίας (ΚΑΤΣ)** φέρνουν σε επαφή τις αρχές επιβολής του νόμου διαφόρων κρατών μελών. Τα 50 ΚΑΤΣ που υπάρχουν σε ολόκληρη την Ευρώπη συνεδρίασαν στην έδρα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής τον Οκτώβριο του 2016 προκειμένου να προσδιορίσουν τρόπους βελτίωσης των κύριων καθηκόντων των ΚΑΤΣ, της ανταλλαγής πληροφοριών και της συνεργασίας με την Ευρωπαϊκή και την Ευρωπαϊκή Συνοριοφυλακή και Ακτοφυλακή.

β) Ενίσχυση των συστημάτων πληροφοριών και κάλυψη των κενών πληροφόρησης

Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο του Οκτωβρίου του 2016 εξέφρασε τη στήριξή του στην υποβολή πρότασης από την Επιτροπή για τη δημιουργία **ευρωπαϊκού συστήματος πληροφοριών και άδειας ταξιδιού (ETIAS)**⁸ προκειμένου να καταστεί δυνατή η διενέργεια εκ των προτέρων ελέγχων ασφάλειας σε ταξιδιώτες που απαλλάσσονται από την υποχρέωση θεώρησης. Στις 16 Νοεμβρίου η Επιτροπή υπέβαλε πρόταση κανονισμού για τη δημιουργία του ETIAS, το οποίο θα είναι ένα αυτοματοποιημένο σύστημα εκ των προτέρων ελέγχων που θα χρησιμοποιείται για τον εντοπισμό πιθανών κινδύνων που σχετίζονται με τη μετανάστευση ή την ασφάλεια πριν από την άφιξη στα εξωτερικά σύνορα της ΕΕ ταξιδιωτών που απαλλάσσονται από την υποχρέωση θεώρησης. Παρότι επί του παρόντος τα στοιχεία των κατόχων θεώρησης καταχωρίζονται στο σύστημα πληροφοριών θεωρήσεων (VIS), οι μόνες πληροφορίες σχετικά με τα πρόσωπα που απαλλάσσονται από την υποχρέωση θεώρησης προέρχονται από το ταξιδιωτικό τους έγγραφο κατά την άφιξή τους. Επί του παρόντος, δεν διατίθενται πληροφορίες εκ των προτέρων για τα πρόσωπα που απαλλάσσονται από την υποχρέωση θεώρησης και εισέρχονται στην ΕΕ μέσω των χερσαίων συνόρων πριν από την άφιξή τους στα εξωτερικά σύνορα της ΕΕ. Το σύστημα αυτό θα λειτουργήσει επίσης υποστηρικτικά προς την πολιτική της ΕΕ για την ελευθέρωση του καθεστώτος θεωρήσεων και θα ενισχύσει την ποιότητα της διαχείρισης των συνόρων Σένγκεν.

Τα ισχυρότερα σύνορα που βασίζονται σε συνδεδεμένα συστήματα πληροφοριών αποτελούν βασικό εργαλείο για τον εντοπισμό τρομοκρατών μαχητών που επιστρέφουν και άλλων δυνητικών τρομοκρατών. Οι επιθέσεις στο Παρίσι ανέδειξαν τις αδυναμίες που ενέχει η ύπαρξη πολλαπλών αυτοτελών συστημάτων πληροφοριών, τα οποία καθιστούν αδύνατη την επιτόπια διενέργεια ολοκληρωμένου ελέγχου για ένα πρόσωπο σε όλες τις βάσεις δεδομένων. Η Επιτροπή αναζητεί εντατικά τρόπους βελτίωσης της διαλειτουργικότητας των συστημάτων πληροφοριών για τα σύνορα και την ασφάλεια μέσω της διαδικασίας την οποία κίνησε κατά το τρέχον έτος⁹. Η Επιτροπή εργάζεται για την καθιέρωση μιας **ενιαίας διεπαφής έρευνας** – βασικό εργαλείο το οποίο θα αποφέρει απτά οφέλη για τις αρχές επιβολής του νόμου των κρατών μελών, τις συνοριακές αρχές και τις αρχές μετανάστευσης – με την οποία θα δημιουργηθεί μια ενιαία τεχνική δικτυακή πύλη για τα συστήματα που διαχειρίζεται ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός για τη Λειτουργική Διαχείριση Συστημάτων ΤΠ Μεγάλης Κλίμακας στον Χώρο Ελευθερίας, Ασφάλειας και Δικαιοσύνης (EU-LISA). Η εν λόγω ενιαία διεπαφή έρευνας δεν θα αντικαταστήσει τις εθνικές διεπαφές, αλλά θα λειτουργεί συμπληρωματικά προς αυτές και θα είναι διαθέσιμη σε όλα τα κράτη μέλη σύμφωνα με τους υφιστάμενους κανόνες για την πρόσβαση και τη χρήση των συστημάτων. Η Επιτροπή ζήτησε από την **ομάδα εμπειρογνομόνων υψηλού επιπέδου** σχετικά με τα συστήματα πληροφοριών και τη διαλειτουργικότητα να υποβάλει ενδιάμεση έκθεση των πορισμάτων της πριν από το τέλος του έτους.

⁸ EUCO 31/16 της 21ης Οκτωβρίου 2016.

⁹ COM(2016) 205 final της 6ης Απριλίου 2016.

Στις 14 Οκτωβρίου 2016 η Επιτροπή υπέβαλε έκθεση αξιολόγησης σχετικά με την εφαρμογή του συστήματος πληροφοριών θεωρήσεων (VIS) στην οποία αναλύεται ο τρόπος με τον οποίο διενεργούνται οι έλεγχοι στα εξωτερικά σύνορα της ΕΕ με τη λήψη δακτυλικών αποτυπωμάτων και τη χρήση βιομετρικών στοιχείων, καθώς και η χρήση του συστήματος από τις αρχές επιβολής του νόμου για την πρόληψη, τον εντοπισμό και τη διερεύνηση τρομοκρατικών πράξεων και άλλων σοβαρών ποινικών αδικημάτων. Το VIS εξακολουθεί να συγκαταλέγεται μεταξύ των πλέον προηγμένων συστημάτων αυτού του είδους· έως τα τέλη Μαρτίου 2016 είχαν καταχωριστεί σε αυτό σχεδόν 23 εκατομμύρια αιτήσεις χορήγησης θεώρησης και 18,8 εκατομμύρια δακτυλικά αποτυπώματα. Ωστόσο, μόνο μία στις δύο θεωρήσεις που εκδίδονται ελέγχεται στο VIS από τα κράτη μέλη στα εξωτερικά σύνορα, ενώ η χρήση του VIS για σκοπούς επιβολής του νόμου εξακολουθεί να είναι αποσπασματική. Η Επιτροπή θα αντιμετωπίσει από κοινού με τα ενδιαφερόμενα κράτη μέλη τις εν λόγω προκλήσεις που αφορούν τη χρήση του VIS, με βάση τις βέλτιστες πρακτικές των κρατών μελών που ήδη χρησιμοποιούν πλήρως το σύστημα.

γ) Ενίσχυση της ασφάλειας στα εξωτερικά σύνορα

Σημαντικό βήμα για την ενίσχυση της ασφάλειας των εξωτερικών συνόρων της ΕΕ αποτέλεσε η έναρξη λειτουργίας της **Ευρωπαϊκής Συνοριοφυλακής και Ακτοφυλακής** στις 6 Οκτωβρίου. Κάθε κράτος μέλος υποχρεούται πλέον να συνεισφέρει στην εφεδρεία ταχείας αντίδρασης, η οποία είναι μια μόνιμη δύναμη που αποτελείται από συνοριοφύλακες και άλλο συναφές προσωπικό και βρίσκεται στη διάθεση του εν λόγω οργανισμού. Ο οργανισμός θα μπορεί να αξιοποιεί την εφεδρεία αυτή με μικρή περίοδο προειδοποίησης για την αντιμετώπιση επείγουσας κατάστασης στα εξωτερικά σύνορα ή για τη δρομολόγηση ταχείας επέμβασης στα σύνορα. Σύμφωνα με τα συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου του Οκτωβρίου¹⁰, το προσωπικό και ο εξοπλισμός θα πρέπει να αναπτυχθούν ώστε να επιτευχθεί πλήρης ικανότητα για ταχεία αντίδραση έως το τέλος του έτους. Ως συγκεκριμένο παράδειγμα συνεργασίας με την Ευρωπαϊκή Συνοριοφυλακή και Ακτοφυλακή εκτός των συνόρων της ΕΕ, συμφωνήθηκε να αυξηθούν οι αναλυτικές, προληπτικές και επιχειρησιακές ικανότητες των αρχών τρίτων χωρών, κυρίως στην Αφρική, στο πλαίσιο της καταπολέμησης των εγκληματικών δικτύων που ευθύνονται για τη λαθραία διακίνηση μεταναστών και με στόχο την οικοδόμηση ουσιαστικής εμπιστοσύνης και δικτύωσης μεταξύ των βασικών χωρών.

Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο του Οκτωβρίου¹¹ ζήτησε επίσης την ταχεία έγκριση του αναθεωρημένου **κώδικα συνόρων του Σένγκεν** που πρότεινε η Επιτροπή για την επιβολή συστηματικών ελέγχων σε όλους τους ταξιδιώτες που διέρχονται από τα εξωτερικά σύνορα της ΕΕ με στόχο την ενίσχυση της ασφάλειας. Δεδομένης της καίριας σημασίας των αναθεωρήσεων αυτών για την καταπολέμηση της τρομοκρατίας και, ειδικότερα, για τη συμβολή στον εντοπισμό αλλοδαπών μαχητών που επιστρέφουν, οι συννομοθέτες πρέπει τώρα να καταλήξουν γρήγορα σε συμφωνία επί των αλλαγών πριν από το τέλος του τρέχοντος έτους.

Τον Δεκέμβριο η Επιτροπή θα υποβάλει μια πρώτη δέσμη προτάσεων για τη βελτίωση των λειτουργικών δυνατοτήτων του **συστήματος πληροφοριών Σένγκεν (SIS)**, κυρίως για σκοπούς επιβολής του νόμου. Προκειμένου να μεγιστοποιηθεί η αποτελεσματικότητα του συστήματος, οι συνοριοφύλακες πρέπει να ελέγχουν συστηματικά με αυτό όλα τα πρόσωπα που διέρχονται από τα εξωτερικά σύνορα. Εν αναμονή της επίτευξης συμφωνίας επί των τροποποιήσεων στον κώδικα συνόρων του Σένγκεν, τα κράτη μέλη θα πρέπει να διασφαλίσουν την πλήρη εφαρμογή των **κοινών δεικτών κινδύνου** όσον αφορά τους

¹⁰ EUCO 31/16 της 21ης Οκτωβρίου 2016.

¹¹ EUCO 31/16 της 21ης Οκτωβρίου 2016.

αλλοδαπούς τρομοκράτες μαχητές, σε συνδυασμό με την επικαιροποιημένη καθοδήγηση που παρέχεται από την Ευρωπαϊκή Συνοριοφυλακή και Ακτοφυλακή.

Η απάτη σε επίπεδο ταξιδιωτικών εγγράφων και ταυτότητας συνιστά αυξανόμενη απειλή για την ασφάλεια, όπως καταδεικνύεται από το γεγονός ότι οι δράστες των επιθέσεων στο Παρίσι χρησιμοποίησαν πλαστές ταυτότητες. Η Επιτροπή θα παρουσιάσει τον Δεκέμβριο σχέδιο δράσης για τη βελτίωση των χαρακτηριστικών ασφάλειας στα ταξιδιωτικά έγγραφα.

Η ενίσχυση της ασφάλειας στα εξωτερικά σύνορα δεν σχετίζεται μόνο με τους μεμονωμένους ταξιδιώτες αλλά και με τα εμπορεύματα, για τα οποία οι τελωνειακές αρχές βρίσκονται στην πρώτη γραμμή. Με τη μεταρρύθμιση του **συστήματος εκ των προτέρων πληροφόρησης για τα φορτία (ICS 2.0)** επιδιώκεται η επέκταση και ο εκσυγχρονισμός του συστήματος προκειμένου να αποτυπώνονται, μέσω ενός ασφαλούς αποθετηρίου της ΕΕ, περισσότερες και καλύτερης ποιότητας πληροφορίες σχετικά με την κυκλοφορία εμπορευμάτων από τους εμπορευόμενους και να καθίστανται οι πληροφορίες αυτές διαθέσιμες σε όλες τις τελωνειακές αρχές. Ο στόχος είναι να ξεπεραστούν οι υφιστάμενοι περιορισμοί (έλλειψη πλήρων δεδομένων, τόσο από ποιοτική όσο και από ποσοτική άποψη· περιορισμένη διαθεσιμότητα για τα ενδιαφερόμενα κράτη μέλη· περιορισμένη ικανότητα χρήσης των πληροφοριών). Το Συμβούλιο σκοπεύει να εκδώσει συμπεράσματα επί του ζητήματος αυτού τον Δεκέμβριο του 2016.

δ) Ενίσχυση της ασφάλειας της ΕΕ μέσω διαλόγων πέραν των συνόρων της ΕΕ

Δεδομένου ότι η τρομοκρατία έχει διεθνή χαρακτήρα και ότι οι τρομοκράτες δεν σέβονται τα σύνορα, η ΕΕ εξακολουθεί να συμμετέχει ενεργά σε συζητήσεις με τους γείτονές της και άλλους διεθνείς εταίρους για την ανάπτυξη αποτελεσματικών συμπράξεων στους τομείς της ασφάλειας και της καταπολέμησης της τρομοκρατίας.

Στις πρόσφατες εξελίξεις περιλαμβάνονται τα εξής:

- Ενίσχυση του συντονισμού μεταξύ των αντιπροσωπειών της ΕΕ και των πρεσβειών των κρατών μελών με τον διορισμό τριών επιπλέον **εμπειρογνομόνων σε θέματα καταπολέμησης της τρομοκρατίας / ασφάλειας** στη Βοσνία-Ερζεγοβίνη, στο Τσαντ και στον Λίβανο, αυξάνοντας τον συνολικό αριθμό των εμπειρογνομόνων σε 14.
- Στο πλαίσιο του διαλόγου **ΕΕ-Ισραήλ** για την καταπολέμηση της τρομοκρατίας, που διεξήχθη στο Ισραήλ στις 13 Σεπτεμβρίου, συζητήθηκε η ενίσχυση της συνεργασίας στην καταπολέμηση της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, του βίαιου εξτρεμισμού, της μη συμβατικής τρομοκρατίας, καθώς και όσον αφορά τα δεδομένα PNR και την ασφάλεια στις μεταφορές.
- Στο πλαίσιο της κοινής επίσκεψης που πραγματοποίησαν οι υπηρεσίες της Επιτροπής, η ΕΥΕΔ και ο Συντονιστής Αντιτρομοκρατικής Δράσης στην **Αίγυπτο** στις 6-7 Σεπτεμβρίου, συμφωνήθηκε να υπάρξει συνεργασία σε ένα ευρύ φάσμα θεμάτων ασφάλειας.
- Οι αρχές της ΕΕ διοργάνωσαν εργαστήριο στο **Ιράκ** στις 26-27 Σεπτεμβρίου με σκοπό την ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών για την καταπολέμηση της τρομοκρατίας.

ε) Προστασία των πολιτών και των υποδομών ζωτικής σημασίας

Βασικός τομέας για την οικοδόμηση ανθεκτικότητας στο εσωτερικό της Ένωσης είναι η **ασφάλεια των μεταφορών**. Η Επιτροπή εργάζεται για την ενίσχυση του ρυθμιστικού πλαισίου της ΕΕ. Παρότι το έργο αυτό έχει ήδη επιτελεστεί στον τομέα των αερομεταφορών, είναι αναγκαίο να διατηρηθεί το επίπεδο προστασίας και να προβλεφθούν μελλοντικές απειλές, όπως η ασφάλεια των εισερχόμενων πτήσεων και η προστασία των αστικών περιοχών. Η Επιτροπή διοργάνωσε διάσκεψη για την προστασία των δημόσιων χώρων στις 7-

8 Νοεμβρίου 2016 στην οποία συμμετείχαν εθνικοί και διεθνείς εμπειρογνώμονες από τους τομείς των μεταφορών, των πληροφοριών και της βιομηχανίας, με αντικείμενο τους τρόπους διασφάλισης των χώρων δημόσιων μεταφορών.

Η Επιτροπή εστιάζει επίσης στην **αξιολόγηση κινδύνων** στον τομέα των μεταφορών. Προσφάτως ολοκλήρωσε τον 6ο γύρο αξιολόγησης κινδύνων για τα **αερομεταφερόμενα φορτία** καθώς και τον 3ο γύρο της αξιολόγησης κινδύνων για τις **αερομεταφορές από ζώνες συγκρούσεων** σε συνεργασία με τα κράτη μέλη και την ΕΥΕΔ.

Η Επιτροπή εκτελεί επίσης εργασίες στον τομέα των **θαλάσσιων και χερσαίων μεταφορών**, κυρίως όσον αφορά τις υπηρεσίες κρουαζιερόπλοιων και οχηματαγωγών, όπου ενδέχεται να επηρεαστεί μεγάλος αριθμός επιβατών, καθώς και για τις σιδηροδρομικές υπηρεσίες, εργασίες για τον προσδιορισμό μιας αναλογικής και βιώσιμης κοινής προσέγγισης με γνώμονα τον κίνδυνο. Η Επιτροπή μόλις ολοκλήρωσε μια μελέτη εκτίμησης επιπτώσεων σχετικά με τις επιλογές πολιτικής για την ασφάλεια των ευρωπαϊκών **σιδηροδρομικών υπηρεσιών υψηλής ταχύτητας και των διεθνών σιδηροδρομικών υπηρεσιών**.

Τέλος, η Επιτροπή έχει ενισχύσει περαιτέρω τη **συνεργασία της με στρατηγικούς εταίρους** μέσω της συνεργασίας με το Υπουργείο Εσωτερικής Ασφάλειας των ΗΠΑ και το Υπουργείο Δημόσιας Ασφάλειας του Καναδά, όσον αφορά την **προστασία υποδομών ζωτικής σημασίας**. Τον Σεπτέμβριο η Επιτροπή πραγματοποίησε συνεδρίαση με τους εν λόγω εταίρους με σκοπό την εμβάθυνση των συζητήσεων επί βασικών ζητημάτων που σχετίζονται με την προστασία υποδομών ζωτικής σημασίας, την ασφάλεια στον κυβερνοχώρο και την ανθεκτικότητα, καθώς και για την εμβάθυνση της συνεργασίας σε βασικούς τομείς που αφορούν τα **εκρηκτικά**, συμπεριλαμβανομένων του εντοπισμού, της κατάρτισης και της ανταλλαγής πληροφοριών.

V. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Ένα έτος μετά τις αποτρόπαιες τρομοκρατικές επιθέσεις που σημειώθηκαν στο Παρίσι στις 13 Νοεμβρίου, η Επιτροπή, οι οργανισμοί της ΕΕ και τα κράτη μέλη έχουν λάβει ευρύ φάσμα μη νομοθετικών μέτρων που συμβάλλουν στην προοδευτική ανάπτυξη μιας αποτελεσματικής και πραγματικής Ένωσης Ασφάλειας. Ωστόσο, απαιτείται επείγοντως περαιτέρω πρόοδος προκειμένου να διακοπεί η πρόσβαση στον χώρο τον οποίο εκμεταλλεύονται οι τρομοκράτες. Οι συννομοθέτες πρέπει τώρα να καταλήξουν άμεσα σε συμφωνία εντός του μήνα σχετικά με την προτεινόμενη οδηγία για την καταπολέμηση της τρομοκρατίας, την προτεινόμενη αναθεώρηση της οδηγίας για τα πυροβόλα όπλα και τις προτεινόμενες τροποποιήσεις του κώδικα συνόρων του Σένγκεν. Τυχόν περαιτέρω καθυστέρηση ωφελεί μόνο τους τρομοκράτες οι οποίοι επιδιώκουν να καταστρέψουν τον τρόπο ζωής μας.

Οι εργασίες για την ενίσχυση των συστημάτων εξωτερικών συνόρων, συμπεριλαμβανομένου του ETIAS, και τη βελτίωση της λειτουργικότητας της Ευρωπαϊκής Συνοριοφυλακής και Ακτοφυλακής, καθώς και οι προτεινόμενες τροποποιήσεις στον κώδικα συνόρων του Σένγκεν, αποτελούν σημαντικά στοιχεία της απόκρισης της ΕΕ στην απειλή που συνιστούν οι τρομοκράτες μαχητές που επιστρέφουν και πρέπει πλέον να προωθηθούν κατά προτεραιότητα από τους συννομοθέτες.

Παρότι οι εργασίες σε τοπικό επίπεδο για την πρόληψη της ριζοσπαστικοποίησης μέσω του δικτύου ευαισθητοποίησης σχετικά με τη ριζοσπαστικοποίηση αποτελούν μακροχρόνια επιδίωξη, έχουν ζωτική σημασία και απαιτούν άμεση και ισχυρή συμμετοχή και στήριξη σε επίπεδο ΕΕ.

Η Επιτροπή θα συνεχίσει να προωθεί τις εργασίες για την εφαρμογή του ευρωπαϊκού θεματολογίου για την ασφάλεια, προς την κατεύθυνση μιας αποτελεσματικής και πραγματικής Ένωσης Ασφάλειας, και θα υποβάλει έκθεση σχετικά με την περαιτέρω επιτελούμενη πρόοδο τον Δεκέμβριο. Πέραν των βασικών ορόσημων που παρατίθενται κατωτέρω, στην έκθεση του Δεκεμβρίου θα συμπεριληφθούν επικαιροποιήσεις σχετικά με την πρόοδο που έχει σημειωθεί στον τομέα του ηλεκτρονικού εγκλήματος και της ασφάλειας στον κυβερνοχώρο και σχετικά με τις εξελίξεις στο πλαίσιο των διεξαγόμενων εργασιών με τις εταιρείες ΤΠ για την αντιμετώπιση της διαδικτυακής ριζοσπαστικοποίησης.

ΚΥΡΙΑ ΘΕΜΑΤΑ ΚΑΙ ΔΡΑΣΕΙΣ ΚΑΤΑ ΤΟΥΣ ΠΡΟΣΕΧΕΙΣ ΜΗΝΕΣ:

ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΗΣ ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗΣ ΤΗΣ ΤΡΟΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΚΑΙ ΤΟΥ ΟΡΓΑΝΩΜΕΝΟΥ ΕΓΚΛΗΜΑΤΟΣ,

ΚΑΘΩΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΜΕΣΩΝ ΣΤΗΡΙΞΗΣ ΤΟΥΣ

α) Νομικό πλαίσιο για την καταπολέμηση της τρομοκρατίας και τον περιορισμό της πρόσβασης σε χρηματοδότηση και πυροβόλα όπλα

- Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο πρέπει επείγοντως, και το αργότερο έως το τέλος του 2016, να συμφωνήσουν επί του σχεδίου οδηγίας για την καταπολέμηση της τρομοκρατίας, και να καταλήξουν σε συμφωνία επί της αναθεώρησης της οδηγίας για τα πυροβόλα όπλα πριν από το τέλος του έτους.
- Η Επιτροπή θα υποβάλει τον Δεκέμβριο δέσμη προτάσεων για την ενίσχυση της καταπολέμησης της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας μέσω της υποβολής προτάσεων για την ποινικοποίηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες, την ενίσχυση της αμοιβαίας αναγνώρισης των αποφάσεων δέσμευσης και δήμευσης περιουσιακών στοιχείων, καθώς και μέσω πρότασης για την καταπολέμηση των παράνομων πληρωμών σε μετρητά.

β) Πρόληψη και καταπολέμηση της ριζοσπαστικοποίησης

- Η δεύτερη συνεδρίαση υψηλού επιπέδου του φόρουμ της ΕΕ για το διαδίκτυο, που θα πραγματοποιηθεί στις 8 Δεκεμβρίου 2016, θα κατευθύνει τις περαιτέρω εργασίες για την πρόληψη της διαδικτυακής ριζοσπαστικοποίησης και την αντιμετώπιση της τρομοκρατικής προπαγάνδας στο διαδίκτυο. Στο πλαίσιο αυτό θα θεσπιστεί μια νέα κοινή πλατφόρμα αναφοράς και ένα πρόγραμμα ενίσχυσης της κοινωνίας των πολιτών.

ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΗΣ ΑΜΥΝΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΝΘΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΜΑΣ

α) Βελτίωση της ανταλλαγής πληροφοριών

- Η Επιτροπή θα παρουσιάσει σχέδιο εφαρμογής για τη βελτίωση της νομοθεσίας όσον αφορά την οδηγία PNR πριν από τα τέλη Νοεμβρίου 2016.

β) Ενίσχυση των συστημάτων πληροφοριών και κάλυψη των κενών πληροφόρησης

- Η Επιτροπή παροτρύνει τους συννομοθέτες να ξεκινήσουν επείγοντως τις εργασίες σχετικά με την πρότασή της για τη θέσπιση συστήματος πληροφοριών και άδειας ταξιδιού της ΕΕ (ETIAS).
- Η ομάδα εμπειρογνομόνων υψηλού επιπέδου σχετικά με τα συστήματα πληροφοριών και τη διαλειτουργικότητα θα υποβάλει την ενδιάμεση έκθεσή της πριν από τα τέλη Δεκεμβρίου 2016.

γ) Ενίσχυση της ασφάλειας στα εξωτερικά σύνορα

- Η Επιτροπή παροτρύνει τους συννομοθέτες να συμφωνήσουν επί της στοχευμένης τροποποίησης του κώδικα συνόρων του Σένγκεν για τη διενέργεια συστηματικών ελέγχων, προκειμένου να καταστεί δυνατή η έγκρισή της πριν από το τέλος του έτους.
- Η Επιτροπή θα παρουσιάσει τον Δεκέμβριο ανακοίνωση σχετικά με σχέδιο δράσης για τη βελτίωση της συνολικής ασφάλειας των ταξιδιωτικών εγγράφων.

δ) Προστασία των πολιτών και των υποδομών ζωτικής σημασίας

- Η Επιτροπή θα επισπεύσει τις εργασίες της για τον καθορισμό κοινής προσέγγισης της ασφάλειας στις θαλάσσιες και χερσαίες μεταφορές, η οποία θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη τους κινδύνους και να είναι αναλογική και βιώσιμη.